

HERFORMULEREN NOODZAKELIJK DOOR DUURDERE VARKENSVOEDERS

Na een sterke toename van de kostprijs van de varkensvoerders in september worden mengvoerders weer iets duurder. De prijsstijging bij de diverse vleesvarkensvoerders varieert tussen 1,24 (+0,51%) en 2,99 (+1,19%) euro per ton. Drachtmeel werd 1,17% (+2,69 euro/ton) duurder, terwijl lactomeel nu 1,72% meer kost (+4,24 euro/ton). Herformulieren van de rantsoenen is deze maand wenselijk en levert een kostenreductie op tot maximaal 1,46% of bijna 3,51 euro per ton voeder. – Dirk Fremaut, UGent

Sinds onze laatste berekeningen (zie *Management&Techniek* 17 van 24 september) stelden we vast dat de meeste veevoedergrondstoffen weer iets duurder werden, met uitzondering van maïs en koolzaadschroot. In overeenstemming met de voorbije drie maanden stegen de prijzen van zowel sojaproducten, granen, graanbijproducten als celstofrijke producten. Deze prijsevolutie op de grondstoffenmarkt had een negatief (stijgend) effect op de totale voedermiddelenkostprijs voor de diverse vleesvarkens- en zeugvoerders.

Gemiddeld kunnen we stellen dat de prijs van de granen met ongeveer 1,08% toenam ten opzichte van september. De prijs van gerst steeg met 4,76% en bedraagt momenteel 220 euro/ton. Tarwe werd 2,91% duurder en kost nu 212 euro/ton. De uitzondering bij de granen is maïs. De aankoopprijs van maïs daalde met 4,43% tot 194 euro per ton. In overeenstemming met de duurdere granen werden ook de graanbijproducten iets duurder. De aankoopprijs van tarwekortmeel bleef ongeveer gelijk en kost nog steeds 190 euro/ton. Tarweglutenfeed werd in de voorbije drie maanden eveneens iets duurder en kost nu 205 euro per ton (+2,50%). In vergelijking met september steeg de prijs van sojaproducten. De prijs van sojaschroot nam met 1,16% toe, terwijl volvette sojabonen nu 5,90% meer kosten. Momenteel bedraagt de aankoopprijs voor sojaschroot en volvette sojabonen respectievelijk 350 euro/ton en 413 euro/ton. De uitzondering bij de eiwitrijke voedermiddelen is koolzaadschroot. Koolzaadschroot is in deze periode 2,48% goedkoper geworden en kost nu 236 euro/ton. Voedererwten kosten momenteel 235 euro per ton. Alle zuivere aminozuren, met uitzondering

De schommelingen op de grondstoffenmarkt hadden deze maand opnieuw een negatieve impact op de veevoederprijzen.

.....
Herformulieren van de rantsoenen is wenselijk en levert een redelijke kostenreductie op.

van zuivere tryptofaan (-10,71%), zijn in vergelijking met september duurder geworden. De aankoopprijs van de zuivere aminozuren steeg met 5 tot bijna 15%. Celstofrijke voedermiddelen werden eveneens duurder. Bietenpulp kost momenteel 230 euro/ton (+15%), terwijl de luzernepellets 10,85% duurder werden (235 euro/ton). De schommelingen op de grondstoffenmarkt hadden deze maand opnieuw een

negatieve impact op de veevoederprijzen. Herformulieren van de diverse samengestelde rantsoenen leidde voor bijna alle formules tot een redelijke reductie van de kostprijs. Gemiddeld werden de mengvoerders voor vleesvarkens ongeveer 1,24 tot 2,99 euro per ton duurder in vergelijking met september. De voedermiddelenkostprijs voor de productie van drachtmeel nam eveneens met 2,69 euro per ton toe, terwijl lactomeel 4,24 euro per ton duurder werd. De berekeningen in dit artikel zijn gebaseerd op de prijsnoteringen van 4 december.

Vleesvarkensvoeder fase 1

Fase 1 (tabel 1 en figuur 1, VL1) is een vleesvarkensvoeder voor het gewichtstraject 20-45 kg. De zelfmenger stelt dit rantsoen volledig zelf samen en de gepubliceerde kostprijs heeft enkel

betrekking op de voedermiddelenkostprijs van het rantsoen. Als een zelfmeniger de samenstelling van zijn veevoeder niet wijzigt, dan bedraagt de voedermiddelenkostprijs 263,00 euro/ton in vergelijking met 258,81 euro/ton in september. Dit betekent dat de kostprijs van deze formule met 4,19 euro/ton of met 1,62% is toegenomen. Na heroptimalisatie van de formule bedraagt de prijs van het voeder 261,80 euro. De nieuwe formule kost 1,20 euro/ton minder dan het niet-herberekende rantsoen. De samenstelling van het geheroptimaliseerde voeder vind je in tabel 1. Door de hoge prijs voor gerst blijft het aandeel gerst in de VL1-

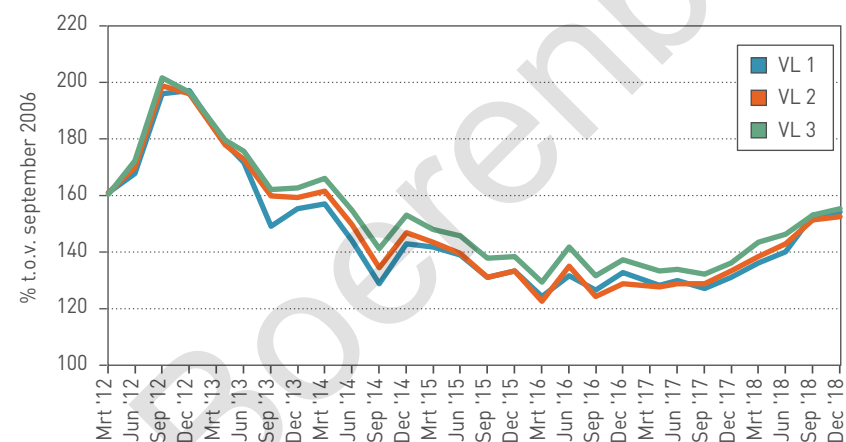
jaschroot (7,67%), koolzaadschroot (5,00%) en volvette sojabonen (5,00%). Het totale ruweiwitgehalte van het VL1-rantsoen bedraagt 16,00%. Dit is 1,47 procenteenheden minder dan bij de vorige berekening in september. Het totale fosforgehalte is iets toegenomen en bedraagt momenteel 0,46%. Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule slechts 3,47% goedkoper (figuur 1). Wanneer we naar de inkooprijzen kijken, blijkt dat de inkooprijzen van luzernepellets 174,56 euro per ton bedraagt. Wanneer de huidige prijs van

10,36% en het aandeel gerst bleef op de minimumeis van 15,00%. In het VL2-rantsoen is het aandeel tarwekortmeel afgenomen van 9,87% tot 0,16%. Het aandeel sojaschroot daalde van 10,87% naar 9,99%. Koolzaadschroot en voedererwten werden terug opgenomen in het rantsoen, respectievelijk met 5,00% en 7,00% (beide de maximumeis). De eiwitvoorziening in deze formule is bijgevolg afkomstig van sojaschroot (9,99%), koolzaadschroot (5,00%) en voedererwten (7,00%). Volvette sojabonen werden niet opgenomen in dit rantsoen. Het totale eiwitgehalte van de fase 2-formule bedraagt 15,31%, dit is een kleine afname

Tabel 1 Samenstelling geoptimaliseerde rantsoenen voor vleesvarkens (betreft grondstoffenkostprijs, productiekosten zijn niet inbegrepen)

	VL1	VL2	VL3
Prijs (87% DS) in euro/ton	261,8	246,63	237
Samenstelling (aandeel in %)			
Tarwe	10,00	10,36	11,27
Gerst	15,00	15,00	15,00
Sojaschroot Arg 49/3.5	7,67	9,99	1,39
Tarweglutenfeed	8,00	6,10	9,79
Koolzaadschroot	5,00	5,00	8,00
Tarwekortmeel	7,85	0,16	3,35
Luzerne	0,00	0,00	0,00
Suikerbietenpulp	1,00	1,00	1,00
Erwten	0,00	7,00	0,00
Mais	35,72	40,00	40,00
Sojabonen	5,00	0,00	6,09
Kern + aminozuren + olie	4,76	5,39	4,11
Totaal	100,00	100,00	100,00

formule minimaal (15,00%). In het rantsoen van september zat 27,80% maïs en werd 4,98% tarwekortmeel gebruikt. De huidige formule bevat nog meer maïs (35,72%) en opnieuw iets meer tarwekortmeel (7,85% tegenover 4,98%). Het aandeel tarwe daalde van 16,56% tot 10,00% (minimale hoeveelheid). Tarweglutenfeed blijft op hetzelfde maximale niveau, namelijk 8,00%. De hogere prijzen van de sojaproducten hebben ertoe geleid dat er iets minder sojaschroot werd opgenomen in het rantsoen. In september bevatte bovenstaande formule nog 7,97% sojaschroot terwijl dit aandeel momenteel iets daalde tot 7,67%. Het aandeel volvette sojabonen daalde met 10,07% tot de minimale eis van 5,00%. Voedererwten werden niet opgenomen in de VL1-formule. De eiwitvoorziening in deze formule is afkomstig van so-

Figuur 1 Prijevolutie voeders voor vleesvarkens sinds juni 2012 (basisprijs september 2006 = 100%)

235 euro daalt tot 174,56 euro zal 3,17% luzernepellets worden opgenomen in de formule. De inkooprijzen van sorghum, een graan dat in deze berekeningen als testvoedermiddel wordt beschouwd, bedraagt momenteel 198,08 euro per ton. Bij deze prijs zou er 12,61% sorghum in de VL1-formule worden opgenomen. De inkooprijzen van de voedererwten bedraagt 218,90 euro/ton met een inkomgehalte van 7,00%.

Vleesvarkensvoeder fase 2

Fase 2 (tabel 1 en figuur 1, VL2) staat voor een vleesvarkensvoeder, voor het gewichtstraject 45-75 kg. Als het rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voedermiddelenkostprijs 248,72 euro/ton in vergelijking met 245,39 euro/ton (+1,36%) in september. Na heroptimalisatie kost de VL2-formule 246,63 euro/ton. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. In de VL2-formule is maïs voor 40,00% (maximaal gehalte) opgenomen in het rantsoen. Het tarwe-aandeel daalde van 35,00% tot

met 0,02 eenheden. Het totale fosforgehalte is niet gewijzigd en bedraagt 0,47% (maximaal toegelaten gehalte). Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 5,20% goedkoper (figuur 1). De inkooprijzen van volvette sojabonen bedraagt 379,87 euro per ton. Als de kostprijs van dit voedermiddel zou dalen van de huidige marktwaarde van 413 euro per ton naar het niveau van de inkooprijzen, dan zouden 0,24% sojabonen in de formule worden opgenomen. Luzerne heeft een inkooprijzen van 213,00 euro en een inkomgehalte van 0,03%. De inkooprijzen van sorghum (testgrondstof) bedraagt 199,13 euro/ton met een inkomgehalte van 0,52%.

Vleesvarkensvoeder fase 3

Fase 3 (tabel 1 en figuur 1, VL3) staat voor een vleesvarkensvoeder voor het gewichtstraject van 75-120 kg. Indien het rantsoen niet geherformuleerd wordt, bedraagt de voedermiddelenkostprijs

240,51 euro/ton in vergelijking met 234,64 euro/ton (+2,51%) in september. Na heroptimalisatie kost de VL3-formule 237,00 euro/ton. Dit is een kostenreductie van 3,51 euro per ton. De samenstelling van dit voeder wordt weergegeven in tabel 1. Tarwe wordt niet langer maximaal opgenomen in de VL3-formule, maar slechts voor 11,27%. Het aandeel gerst blijft op 15%. Het aandeel maïs is sterk toegenomen, namelijk van 14,47% naar 40,00% (maximum). Het gehalte aan tarwekortmeel in het voeder van fase 3 nam terug af, namelijk van 7,54% naar 3,35%. Het aandeel tarweglutenfeed in het rantsoen blijft ongeveer gelijk en bedraagt 9,79%. Luzerne en voedererwten werden niet opgenomen in het rantsoen. Het eiwit in dit rantsoen wordt aangebracht door koolzaadschroot (8,00%), volvette sojabonen (6,09) en sojaschroot (1,39%). Het totale eiwitgehalte van de fase 3-formule bedraagt 14,19 (+3,17%) terwijl het totale fosforgehalte 0,45% bedraagt. Tegenover de referentiegrondstoffenkostprijs van de veevoerders in maart 2012 blijkt de grondstoffenkostprijs van bovenstaande formule 3,96% goedkoper (figuur 1). De inkooprijzen van voedererwten bedraagt voor deze formule 232,43 euro/ton (de marktwaarde van voedererwten bedraagt 235 euro/ton), het inkomgehalte is dan 1,49%. De inkooprijzen voor luzernepellets bedraagt 215,10 euro per ton, het inkomgehalte 1,00%. Voor de testgrondstof sorghum bedraagt de inkooprijzen 202,67 euro en is het inkomgehalte 1,53%.

Zeugenvoeders

Tabel 2 bevat de geoptimaliseerde samenstelling van een klassiek dracht- en

lactovoeder. De grondstoffenkostprijs om de zeugenvoeders samen te stellen, bedraagt momenteel 231,87 euro/ton voor het drachtmeel en 250,81 euro/ton voor het lactomeel. Als we ons baseren op de formule van september 2018, dan mogen we stellen dat – na heroptimalisatie – de voedermiddelenkosten voor het drachtvoeder eveneens zijn toegenomen. We noteren een kostenstijging van 2,69 euro/ton (+1,17%) voor het drachtvoeder. In diezelfde periode werd het lactovoeder 4,24 euro per ton duurder (+1,72%). De prijzevolutie van de zeugenvoeders wordt weergegeven in figuur 2. Voor het lactovoeder stellen we vast dat de formule slechts zeer geringe wijzigingen ondergaan heeft in vergelijking met september. Het eiwit in het drachtmeel wordt enkel gehaald uit koolzaadschroot (8,55%). In het lactomeel werd het eiwit voornamelijk aangebracht door koolzaad-

schroot (7,00%), volvette sojabonen (12,91%), voedererwten (10,00%) en sojaschroot (0,38%). Maïs wordt voor 30,15% opgenomen in het lactovoeder en voor 40,00% in het drachtvoeder. In het lactomeel wordt tarwekortmeel voor 5% opgenomen, terwijl in het drachtvoeder 15% kortmeel aanwezig is. In het lactovoeder wordt momenteel 5,00% tarweglutenfeed opgenomen; in het drachtvoeder wordt geen tarweglutenfeed meer opgenomen. Suikerbietpulp wordt voor 7,28% opgenomen in het lactomeel. In het drachtvoeder daalde het aandeel suikerbietpulp van 12,45% naar 7,26%. De inkooprijzen voor erwten bedraagt voor het drachtmeel 226,27 euro/ton, het inkompercentage is 5,69%. Voor drachtmeel hebben volvette sojabonen en sojaschroot respectievelijk een inkooprijzen van 364,03 euro en 262,15 euro per ton met een inkompercentage van respectievelijk 6,03% en 4,81%. Voor sorghum noteren we respectievelijk een inkooprijzen van 217,42 euro voor lactomeel en 218,74 euro voor drachtmeel. De inkompercentages bedragen respectievelijk 23,70% en 4,04%. Voor het lactomeel is de inkooprijzen van luzernepellets 233,74 euro per ton en het inkompercentage 1,30%.

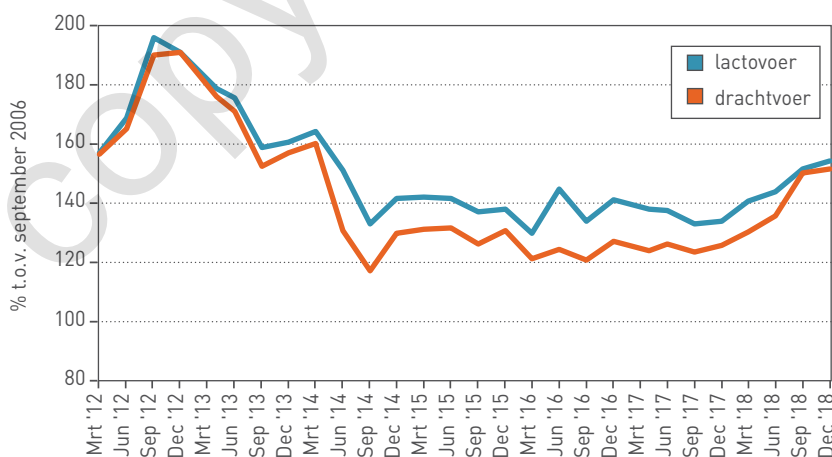
Tabel 2 Samenstelling geoptimaliseerde zeugenrantsoenen (betreft grondstoffenkostprijs, productiekosten zijn niet inbegrepen)

	Lactovoeder	Drachtvoeder
Prijs (87% DS) in euro/ton	250,81	231,87
Tarwe	10,00	10,00
Gerst	8,00	10,00
Sojaschroot ARG 49/3.5	0,58	0,00
Tarweglutenfeed	5,00	0,00
Koolzaadschroot	7,00	8,55
Tarwekortmeel	5,00	15,00
Luzerne	0,00	3,76
Suikerbietpulp	7,28	7,26
Erwten	10,00	0,00
Maïs	30,15	40,00
Sojabonen	12,91	0,00
Kern + aminozuren	4,08	5,43
Totaal	100,00	100,00

Prijswijzigingen

De stijgende prijzen van de verschillende veevoedermiddelen op de grondstoffenmarkt leidden tot een toename van de kostprijs van de diverse varkensvoerders. Herformuleren van de rantsoenen had deze maand een vrij grote invloed op de kostprijs. Bij het VL1-voeder, het VL2-voeder en het VL3-voeder bedroeg de kostenreductie respectievelijk 0,46% (-1,20 euro/ton), 0,84% (-2,09 euro/ton) en 2,50% (-5,87 euro/ton). De grondstoffenprijs van het volledige mengvoeder, na herformulering, steeg met 0,51% (+1,24 euro/ton, VL2) tot 1,16% (+2,99 euro/ton, VL1) voor de verschillende vleesvarkensrantsoenen. Voor het drachtvoeder bedroeg de prijsstijging 1,17% (+2,69 euro/ton). Het lactovoeder werd 1,72% duurder (+4,24 euro/ton). ■

Dit artikel kadert in de reeks 'Varkensvoerders produceren tegen minimale kostprijs'. Het vorige artikel verscheen in *Management&Techniek* 17 van 24 september.

Figuur 2 Prijzevolutie voeders voor drachtige en lacterende zeugen sinds juni 2012 (basisprijs september 2006 = 100%)